2) ทักษะด้านคน (บริหารคน) ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 คือ ในการบริหารคนตามหลักธรรมนั้น มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ให้ความเป็นธรรมกับทุกคน ตลอดจนจัดสรรตำแหน่งหน้าที่ให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ และสนับสนุนทุกคนอย่างเท่าเทียมกันในทุกๆ ด้าน

3) ทักษะด้านงาน (บริหารงาน) ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 คือ ในการบริหารตนเองตามหลักธรรมนั้น มีหลักการบริการจัดการ มีเป้าหมายที่ชัดเจน และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้อง โปรงใส่ตรวจสอบได้ อีกทั้งนำความรู้ไปใช้ในทางที่ถูกที่ควร

8. ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยสรุปข้อเสนอแนะ ในคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้นำชุมชนในจังหวัดน่าน โดยผู้วิจัยได้สรุปเป็น ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติและข้อเสนอสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผู้วิจัย ได้สรุปข้อเสนอแนะเชิงนโยบายคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้นำชุมชนในจังหวัดน่านดังต่อไปนี้

๑. ภาครัฐควรกำหนดให้มีแนวทางในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้นำที่ให้ชัดเจน

๒. การจัดทำแผนพัฒนาของหน่วยงาน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ รวมถึงการติดตามประเมินผล จะต้องให้ทุกฝ่ายเข้าใจในบทบาทความรับผิดชอบของตนเอง และได้รับความร่วมมือจากทุกส่วนภายในชุมชน โดยแผนพัฒนาดังกล่าวที่เกิดจากความต้องการของพื้นที่อย่างแท้จริง

๓. ภาครัฐควรจัดให้มีการศึกษาภาคพิเศษ หรืออบรมความรู้ตามอัธยาศัยให้กับผู้นำเพื่อให้การปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

ผู้วิจัย ได้สรุปข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้นำชุมชนในจังหวัดน่านดังต่อไปนี้

1. ควรปรับกระบวนทัศน์การพัฒนาโดยใช้รูปแบบการสร้างเครือข่ายระหว่างชุมชนเพื่อเป็นกระบวนการขั้นตอนการทำงานกับชุนให้มีประสิทธิภาพ โดยมีแนวทางคือ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของชุมชนเพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดให้ชุมชนอยู่ด้วยก้นอย่างสันติสุข และนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเช่น สัปปุริสธรรม 7 ประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชุมชน

2. ควรปรับกระบวนการปฏิบัติงานให้เอื้อต่อการพัฒนาประชาชนโดยจัดทำแผนแม่บทของชุมชนโดยแผนแม่บทเกิดจากความคิดของประชาชนในชุมชน เพื่อเป็นการสร้างความรับผิดชอบของผู้นำท้องถิ่นให้เข้าถึงประชาชน มีความรับผิดชอบประโยชน์ส่วนร่วมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน บริหารจัดการชุมชนให้เกิดความพอดีมีความรอบคอบเข้าใจรอบรู้สถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี